

Přílohy

Příloha 1: Přehled informátorů^o

	datum rozhovoru	přezdívk	pohlaví	ročník	bydliště v dětství a dospívání	bydliště, pracovní týden	rodinný stav	dosazené vzdělání	studium	zaměstnání	organizace
1	4.3.2014	Honza	muž	1985	Kolín	Praha, byt	svobodný	Bakalářské, přírodovědné zaměření	Magisterské dálkové, přírodovědné	univerzitní pracovník	oddíl ČTU: dítě, instruktor
2	12.3.2014	Tom	muž	1983	Praha	Praha, byt	svobodný	Magisterské, technické zaměření	Nestuduje	designér technologií	oddíl Pionýr: dítě, instruktor kontakty na ČTU
3	19.3.2014	Čapo	muž	1986	Kolín	Praha, byt	svobodný	Magisterské, ekonomické zaměření	Nestuduje	ekonom	oddíl ČTU: dítě, instruktor, instruktor instruktorů
4	23.3.2014	Leňárek	žena	1987	Praha	Praha, rodinný dům	svobodná	SOU, ekonomické zaměření	Nestuduje	administrativní síla	1 měsíc ve skautu
5	24.3.2014	Kačka	žena	1990	Kolín	Praha, byt	svobodná	Bakalářské, umělecko-ekonomické zaměření	Sředoškolské umělecko-řemeslné	asistentka, PR a marketing	oddíl ČTU: dítě, instruktor
6	26.3.2014	Anča	žena	1987	Kolín	Praha, byt	svobodná	Magisterské, přírodovědné zaměření	Doktorské, přírodovědné zaměření	asistentka v neziskové organizaci	oddíl ČTU: dítě, instruktor
7	3.4.2014	Jenda	muž	1988	Praha	Praha, byt	svobodný	Sředoškolské technické zaměření	Nestuduje	administrativní síla	nic
8	10.4.2014	Rarášek	žena	1989	České Budějovice	Praha, byt	svobodná	Bakalářské, pedagogické zaměření	Bakalářské dálkové, zdravotnické	brigádnice ve zdravotnictví	oddíl ČTU: dítě, instruktor; tábory pod NNO; osada
9	11.4.2014	Mak	muž	1986	Strakonice	Praha, byt	svobodný	SOU, technické zaměření	Nestuduje	zámečník, mechanik	Skaut: dítě, oddíl ČTU: dítě, instruktor, vodák
10	16.4.2014	Exot	muž	1982	Praha	Praha, byt	svobodný	Sředoškolské ekonomicko-technické zaměření	Nestuduje	státní zaměstnanec	firemní tábory: dítě i praktikant, zvažuje osadu
11	17.4.2014	Vojta	muž	1996	Trutnov	Č. Třebová, domov mládeže	svobodný	Základní	Sředoškolské technické zaměření	brigádník	Skaut: dítě, pomoc instruktorům osada - od dětství
12	22.4.2014	Proton	muž	1991	Jindřichův Hradec	Praha, VŠ koleje	svobodný	Sředoškolské technické zaměření	Bakalářské, technické zaměření	brigádník, instruktor vodáctví	oddíl ČTU: dítě, instruktor; vodák; osada

Příloha 2: Projekt diplomové práce

Fakulta humanitních studií UK

katedra magisterského oboru

Sociální a kulturní ekologie

U Kříže 8/661, 158 00 Praha 5-Jinonice

Projekt diplomové práce (DP) oboru sociální a kulturní ekologie

1. Jméno studenta, tituly: Jana Sobotková, Bc.
2. Osobní číslo (UKČO): 39391185
3. Rok imatrikulace na FHS UK (bak. studium, jinak mag. studium): 2007
4. Datum zápisu na katedru sociální a kulturní ekologie FHS UK: 24. září 2012
5. Názvy všech předchozích bakalářských (magisterských) prací, škola, obor a rok, kde a kdy byly obhájeny:

Vliv frustrace na sebehodnocení účastníků kurzu přežití v přírodě. Bakalářská práce. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Květen 2012. Obor Pedagogika volného času.

6. Předběžný název DP:

Environmentální šetrnost v životním způsobu porevoluční generace trampů

7. Obecný kontext (souvislosti tématu, širší rámec [zasazení „do světa“]):

Od 60. let minulého století sílí diskuse o neudržitelných zátěžích životního prostředí, přírody a krajiny, jež v rozvinutých zemích přináší rostoucí počet obyvatel, jejich vyšší životní úroveň a materiální spotřeba. Na teoretické rovině jsou vedeny diskuse o změně životního stylu / způsobu, ale současně se udržují příroda blízká a k životnímu prostředí šetrnější tradice (skauting, woodcraft, tramping apod.), modifikují se a aktualizují. Dále spontánně vznikají nové přístupy ke světu a každodennímu životu, založené na více či méně vědomém sebeomezení, zejména ve spotřebě, jež naopak přinášejí svým vyznavačům jiné výhody plynoucí z částečného vyvážení z hlavního proudu konzumní společnosti. Tento (částečně) spontánní vývoj a jeho teoretická reflexe se samozřejmě zpětnovazebně ovlivňují.

Tato diplomová práce se bude zabývat environmentální šetrností v životním způsobu, konkrétně u mladých trampů (narozených po roce 1980).

8. Předmět zkoumání (vlastní předmět práce [zasazení „do vědy“]):
 - environmentálně šetrný životní způsob se zaměřením na spotřebu a volný čas
 - povaha vztahu k přírodě a její ochraně u mladých trampů, reflexe environmentálních problémů
 - a to z pohledu sociologie životního způsobu/stylu, sociální a kulturní ekologie, environmentální sociologie a ekopsychologie; částečně z pohledu environmentální etiky
9. Hlavní vstupní hypotéza nebo hypotézy (2–4 na výběr); pro práci 1–2, možno však formulovat výzkumné otázky, event. jen výzkumný problém:

Výzkumné otázky:

Jsou v životním způsobu (především ve spotřebě) mladých trampů patrné známky environmentální šetrnosti? V případě že ano, jaké? Jaké k tomu uvádějí důvody?

Jaký je jejich vztah k ochraně přírody a ŽP? Jaké je jejich povědomí o současných environmentálních problémech? Co považují za nejpálčivější problémy pro přírodu?

10. Metodologický postup: metody a techniky, které budou v práci použity:

Kvalitativní výzkum. Výběr vzorku kombinací techniky účelové a techniky nabalování (snowball sampling). Polostrukturované rozhovory. Analýza získaných dat pomocí segmentace a kódování (doslovných transkriptů rozhovorů).

11. Cíl DP (kromě ověření hypotéz a teoretického přínosu např. praktický přínos, vypracování metodologie, základ pro řešení problémů v praxi atd.):

Kromě zodpovězení výše načrtnutých otázek se práce na malém vzorku pokusí nastínit, z jakých hodnotových kořenů může vycházet současná (porevoluční) generace mladých trampů ve svém vztahu k ŽP (případně jeho ochraně), a jak se to konkrétně projeví na spotřebním chování v jejich „civilním životě“. Výsledky by měly být případně použitelné jako základ širšího výzkumu (s ambicemi na zobecnění).

Práce se tedy dotkne témat a pojmů, jakými jsou (dobrovolná, záměrná, uvědomělá) skromnost, výběrová náročnost, ekologický luxus, rozumné potřeby atd. Zmíní se o problematice užívání pojmů environmentální / ekologický; životní styl / způsob apod. a vymezí si prostor pro účely DP v podobě stipulativních definic. Stručně zmapuje problematiku vnímání environmentálních problémů a konceptu trvale udržitelného rozvoje.

V oblasti životního způsobu se zaměří především na spotřebu a volný čas.

Ohledně spotřeby popíše ve zkratce možné alternativy masové spotřební kultury, případně možnou motivaci k takovému chování.

Ohledně volného času se zaměří na způsob jeho trávení, konkrétně u tzv. porevoluční generace trampů (včetně polemiky o její ne/existenci), stručně charakterizuje ideály trampingu a hnutí samotné.

A celkově se pokusí vystihnout možné souvislosti, styčná místa či spory mezi těmito dvěma „alternativními“ způsoby života – trampingem a environmentální šetrností.

12. Čím budou rozšířeny dosavadní znalosti (vědecká „přidaná hodnota DP“):

Přínosem práce budou zjištění o tom, jak mladí trampové označují a chápou sami sebe – v tomto ohledu „trampství“ (emický přístup).

Dále může být přínosem nastínění možné změny či posunu ve vztahu mladých trampů k ochraně ŽP, přírody a krajiny a k ekologii (včetně environmentální šetrnosti v chování) celkově (oproti jejich starším soukmenovcům; [etický přístup]) – to však ukáže až výzkum.

13. Jaké bude (bude-li) jejich teoretické zobecnění a přínos:

Přínosem může být hlubší porozumění teoretickým kontextům (sociologie životního způsobu, environmentální sociologie atd.) na základě rozpracování v konkrétním terénu. Porozumění strategiím, které daná skupina případně vytváří v oblasti environmentálně šetrného chování.

14. Struktura DP (předběžný obsah – názvy oddílů a kapitol):

Úvod

Teoretická část

Sociologie životního způsobu

Environmentální sociologie, environmentální problém, TUR

Environmentálně šetrné chování

Kategorie spotřeby, možné alternativy

Tramping

(ve všech oddílech základní pojmy a problémy ve vztahu k tématu práce)

Empirická část

Metodologie a reflexe výzkumu

Analýza a interpretace (dílčí kapitoly na základě závěrů výzkumu)

Závěr

15. Předběžná bibliografie k tématu:

Corrigan, Peter. 1997. *The Sociology of Consumption*. London: SAGE Publications Ltd.

Baudrillard, Jean. 1998. *The Consumer Society. Myths and Structures*. London: SAGE Publications Ltd.

Bell, Michael; Carolan, Michael. 1998. *An Invitation Environmental Sociology*. London: SAGE Publications Ltd.

Disman, Miroslav. 1993. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum.

Duffková, Jana; Urban, Lukáš; Dubský, Josef. 2008. *Sociologie životního stylu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Elgin, Duane. 1993. *Voluntary Simplicity*. New York: William Morrow.

Hurikán, Bob. 1990. *Dějiny trampingu*. Praha: Novinář.

Chaney, David. 1996. *Lifestyles*. London: Routledge.

Kaufmann, Jean-Claude. 2010. *Chápající rozhovor*. Praha: SLON.

Kubátová, Helena. 2010. *Sociologie životního způsobu*. Praha: Grada Publishing, a. s.

Librová, Hana. 1994. *Pestří a zelení (Kapitoly o dobrovolné skromnosti)*. Brno: Hnutí Duha, Veronica.

Librová, Hana. 2003. *Vlažní a váhaví (Kapitoly o ekologickém luxusu)*. Brno: Doplněk.

Miles, Steven. 1998. *Consumerism (As a Way of Life)*. London: SAGE Publications Ltd.

Moldan, Bedřich. 2001. *Ekologická dimenze udržitelného rozvoje*. Praha: Univerzita Karlova.

Naess, Arne. 1993. *Ekologie, pospolitost a životní styl*. Tulčák: Abies.

Pokorná, Kateřina. 2013. *Proměny trampingu po roce 1989*. Bakalářská práce. Praha: FSV UK. Institut sociologických studií.

Ritzer, George. 2001. *Explorations in the Sociology of Consumption (Fast Food, Credit Cards and Casinos)*. London: SAGE Publications Ltd.

Seton, Ernest Thompson. *The Book of Woodcraft*.

Slater, Don. 2005. *The Sociology of Consumption and Lifestyle*. In *The SAGE Handbook of Sociology*. London: SAGE Publications Ltd.

Šanderová, Jadwiga. 2005. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách*. Praha: SLON.

Tůmová, Zuzana. 2008. *Spotřeba domácností z environmentální perspektivy*. Diplomová práce. Brno: FSS MU. Katedra environmentálních studií.

Urbánek, Vojtěch. 2009. *K některým otázkám trampingu v perspektivě sociologie*. Diplomová práce. Praha: FF UK. Katedra sociologie.

Veblen, Thorstein. 2007. *The Theory of the Leisure Class*. Oxford: Oxford University Press.

Waic, Marek; Kössl, Jiří. 1992. *Český trampung 1918-1945*. Praha: Práh.

16. Předpokládaný vedoucí DP:

Mgr. Hedvika Novotná

17. Důvod volby tématu (dosavadní znalosti, zázemí, praxe a zájem studenta):

Změny vlastního životního způsobu, ke kterým mě vedlo studium oboru Sociální a kulturní ekologie na FHS UK. Snaha o změny vlastního chování narážející na náročnost (finanční, volní, společenskou), etická dilemata (změna na jedné straně může znamenat ještě větší environmentální dopad jinde, ač si to nemusíme uvědomit). Reakce jinak smýšlejícího blízkého okolí.

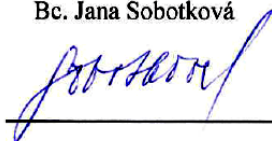
Zároveň předchází vzdělání (pedagogika volného času) a zájmy v této oblasti (výchova dětí při zážitkových aktivitách v přírodě), zkušenosti s pobytem a činnostmi v přírodě blízkými trampingu, na vlastní oči viděné rozpory mezi „láskou k přírodě“ a její „ochranou“ i ochranou.

Především zvědavost.

Praha, 28. února 2014

diploant

Bc. Jana Sobotková

vedoucí DP

Mgr. Hedvika Novotná

vedoucí katedry SKE

PhDr. Ivan Rynda

